

УТВЪРДИЛ:

/Проф. д-р Станислав Семерджиев/

Правила за ползване на Академична библиотека и архив

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

✓ Академичната библиотека и архив (АБА) е обслужващо звено, което подпомага учебната, научната и международната дейност в НАТФИЗ.

✓ Основна задача на АБА е да съдейства за информационната осигуреност на учебния процес. За целта комплектува библиотечните си фондове съобразно тези потребности. Библиотечните фондове се формират чрез покупка и дарения.

✓ АБА се финансира от академичния бюджет, дарения, платени услуги и др. п.

✓ Обслужва преподаватели, студенти, служители, докторанти в редовна и задочна форма на обучение, специализанти в НАТФИЗ, както и външни читатели.

✓ Могат да бъдат заемани за дома книги и учебници. Само в читалнята могат да бъдат гледани филми, както и да бъдат ползвани периодични издания, дипломни работи и дисертации. Дипломните работи и дисертациите за защитени от **Закона за авторското право и сродните му права** като **непубликувани** произведения и копиране в цялост или на части от тях е абсолютно недопустимо. Съгласно чл. 24 ал.1 т. 9 от ЗАПСП е разрешено единствено свободното използване, без заплащане на възнаграждение при възпроизвеждането на вече **публикувани** произведения от общодостъпни библиотеки, учебни или други образователни заведения, музеи и архивни учреждения, с учебна цел или с цел съхраняване на произведението, ако това не служи за търговски цели.

✓ В АБА може да бъде ползван жичен и безжичен интернет.

✓ Ползването на компютърните читателски места е с ограничение във времето, с цел максимално обхващане на потребителите.

✓ Потребителите на АБА могат да принтират и копират библиотечни документи при спазване изискванията на Закона за авторското право и сродните му права.

Ползването на АБА, както и на всички услуги предлагани в нея става след издаване на читателска карта.

Стойността на всички услуги в АБА се утвърждава от Академичния съвет.

При ползването на АБА всички лица задължително и безплатно ползват гардероб за обемист багаж и връхни дрехи. За изчезнали пари, документи и ценности, оставени в гардероб, АБА не носи отговорност. Намерени вещи се съхраняват в АБА за срок до 30 дни и се връщат на притежателите им при доказване на собствеността.

✓ Преподавателите (щатни и гост-преподаватели), студентите от всички образователни степени (бакалаври, магистри) и докторантите в редовна и задочна форма на обучение, специализантите и служителите ползват АБА безплатно след като се регистрират като читатели. Регистрирането на читателите става чрез издаване на читателска карта.

✓ Обслужването на специализанти в АБА става след плащане на депозит. Същият се връща след полагане на заключителния им изпит и преди получаване на съответния документ - задължително срещу потвърждение от АБА, че не дължат книги. Срещу този депозит специализантите могат да ползват едновременно не повече от 2 библиотечни единици.

✓ Обслужването на гост-преподаватели в АБА става срещу заплащане на депозит, който се връща след приключване на срока на договора при условие, че не дължат книги. Срещу този депозит гост-преподавателите могат да ползват едновременно не повече от 2 библиотечни единици.

✓ Записаните в школите към Академията ползват само читалнята на АБА безплатно.

✓ Кандидат-студентите и докторанти в самостоятелна форма на обучение ползват само читалнята срещу заплащане като външни читатели.

✓ АБА обслужва външни читатели само в читалнята. За тази цел читателят заплаща такса в касата на Академията.

✓ Всички читатели, с изключение на външните, ползват АБА само срещу читателска карта. Първа карта се издава безплатно. За издаване на дубликат на изгубена карта се заплаща.

ИЗДАВАНЕ НА ЧИТАТЕЛСКИ КАРТИ

Читателските карти се издават както следва:

- ✓ на щатни преподаватели и служители след представяне на лична карта, 1 снимка и потвърждение от отдел “Човешки ресурси”;
- ✓ на гост-преподавателите – след представяне на лична карта, 1 снимка и потвърждение от Учебен отдел
- ✓ на студенти след представяне на студентска книжка със заверен семестър и 1 снимка;
- ✓ на специализанти след представяне на квитанция за платен в касата на НАТФИЗ депозит, лична карта и 1 снимка;
- ✓ на външни читатели не се издават читателски карти

УДОСТОВЕРЯВАНЕ ЛИПСАТА НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ БИБЛИОТЕКАТА

- ✓ Записването на студентите за следващата учебна година става само при наличието на заверка в студентската книжка (печат), която удостоверява, че студентът не дължи библиотечни документи на АБА.
- ✓ Дипломантите от всички образователни степени получават дипломите си срещу печат в обходния лист от АБА, че не дължат библиотечни документи.
- ✓ Докторантите получават дипломите си за завършена образователно- научна степен след представяне на удостоверение, че нямат задължения към АБА.
- ✓ Специализантите получават свидетелство за специализация след представяне на удостоверение, че нямат задължения към АБА, след което могат да си получат депозираната сума.
- ✓ При освобождаване от длъжност, завършване срока на обучението или специализацията лицата получават необходимите им документи срещу удостоверение или обходен лист с подпис и печат, че нямат задължения към библиотеката.
- ✓ Към молбите за прекъсване на следването се прилага удостоверение, че съответното лице няма задължения към библиотеката.

ПРАВА НА ЧИТАТЕЛИТЕ:

Читателите имат право:

- ✓ да заемат до 3 книги художествена литература и 2 учебника за дома или да ползват в читалнята на АБА неограничен брой библиотечни единици;
- ✓ да получават справки от всякакво естество – тематични, библиографски и фактографски;
- ✓ да ползват справочния апарат на АБА: каталози, картотеки, справочен фонд, периодични издания и сборници, изложени на свободен достъп;
- ✓ да ползват в читалнята на DVD филми (игрални, документални, анимационни)
- ✓ да се запознаят с реда на получаването на библиотечни документи и със задълженията и отговорностите, които поемат спрямо АБА, съгласно разпоредбите на тези правила;
- ✓ да получат информация за услугите, които могат да ползват в АБА.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЧИТАТЕЛИТЕ:

Читателите са задължени:

- ✓ да спазват определените в тези правила срокове за ползване на библиотечни документи;
- ✓ да се грижат за запазване на заетите библиотечни документи;
- ✓ да не заемат библиотечни документи с чужди читателски карти;
- ✓ да не отстъпват другиму ползването на заетите библиотечни документи;
- ✓ да поправят вредите, причинени на зетия библиотечен документ по време на ползването му;
- ✓ да преглеждат зетите библиотечни документи при получаването им и ако забележат повреди, да съобщят на библиотекаря, който да отбележи повредите върху самия документ;
- ✓ да не поставят сами на място използваните библиотечни документи, а да ги предават на библиотекаря или да ги оставят по читателските места;
- ✓ да се отнасят отговорно към техниката в АБА. При неправилно боравене с техниката лицето, което е причинило щета, носи лична отговорност. В този случай лицето е длъжно да заплати обезщетение в размер не по-малък от стойността, необходима за отстраняване на повредата или за набавяне на повреденото имущество по пазарни цени.

СРОКОВЕ ЗА ПОЛЗВАНЕ

✓ Срокът за ползване на библиотечни документи за дома е не по-дълъг 20 дни. Конкретен библиотечен документ може да бъде презаписван не повече от 3 пъти при условие, че няма повишено търсене от други читатели .

✓ Срокът за заемане на някои библиотечни документи може да бъде и по-кратък от посочените, в зависимост от екземплярността и читателското търсене на съответните документи.

✓ При неспазване на срока за ползване читателят дължи глоба.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

✓ Според Наредбата за запазване на библиотечните фондове (1995) скъпи и ценни библиотечни документи като речници, албуми, редки публикации, справочни и периодични издания, дисертации не се дават за домашно ползване.

✓ Съгласно разпоредбите на Закона за авторското право и сродните му права не се разрешава изнасянето от читалня, както и правенето на копия от непубликувани дисертации и дипломни работи.

✓ Читателите могат да бъдат ограничени в заемането и на други библиотечни материали по преценка на библиотечно-информационните специалисти.

✓ Когато читателят повреди заетия библиотечен документ до такава степен, че го направи негоден за ползване или не може да го върне, защото го е изгубил или поради друга, независеща от него причина, той трябва да го:

- замени с идентичен в библиографско отношение екземпляр
- замени с друго издание на същото заглавие
- замени с равностойно по съдържание заглавие
- замени с подвързано ксерокопие на книгата

да заплати петкратната стойност на библиотечния документ по пазарни цени.

✓ Настоящите правила заменят всички предходни такива, както и всички заповеди, отнасящи се до дейността на библиотеката и ползването на библиотечни документи и влизат в сила от 2011/2012 учебна година.